

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

ZALECENIA

KOMISJA EUROPEJSKA

ZALECENIE KOMISJI

z dnia 18 czerwca 2019 r.

w sprawie projektu zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu w Belgii obejmującego lata 2021–2030

(2019/C 297/01)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (UE) 2015/652 oraz uchylene rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 2,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Przepisy rozporządzenia (UE) 2018/1999 zobowiązują każde państwo członkowskie do przedłożenia Komisji projektu swojego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, obejmującego okres od 2021 r. do 2030 r., zgodnie z art. 3 ust. 1 oraz załącznikiem I do tego rozporządzenia. Pierwsze projekty zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu miały zostać przedłożone do dnia 31 grudnia 2018 r.
- (2) Belgia przedłożyła projekt zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu w dniu 31 grudnia 2018 r. Przedłożenie tego projektu planu stanowi podstawę i pierwszy etap procedury iteracyjnej z udziałem Komisji i państw członkowskich, służącej finalizacji zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, a następnie ich wdrażaniu.
- (3) Przepisy rozporządzenia (UE) 2018/1999 zobowiązują Komisję do przeprowadzenia oceny projektów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu. Komisja dokonała kompleksowej oceny belgijskiego projektu zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, uwzględniając istotne elementy rozporządzenia (UE) 2018/1999. Ocena ta⁽²⁾ jest publikowana wraz z niniejszym zaleceniem. Poniższe zalecenia oparte są na tej ocenie.
- (4) Zalecenia Komisji mogą dotyczyć w szczególności: (i) poziomu ambicji założeń, celów i wkładów służących zbiorczemu osiągnięciu celów unii energetycznej, a zwłaszcza celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej oraz poziomu elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych, który państwa członkowskie zamierzają osiągnąć w 2030 r.; (ii) polityk i środków odnoszących się do celów na szczeblu państw członkowskich i Unii oraz innych polityk i środków o potencjalnym znaczeniu transgranicznym; (iii) wszelkich dodatkowych polityk i środków, które mogą być wymagane w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu; (iv) interakcji między istniejącymi i planowanymi politykami i środkami zapisanymi w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu oraz spójności tych polityk i środków, w ramach jednego wymiaru i między poszczególnymi wymiarami unii energetycznej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 211.

- (5) Opracowując swoje zalecenia, Komisja uwzględniła, z jednej strony, potrzebę zsumowania określonych, ujętych ilościowo planowanych wkładów wszystkich państw członkowskich, by ocenić poziom ambicji na szczeblu Unii, a z drugiej strony to, że państwo członkowskie musi mieć wystarczająco dużo czasu na należyte rozważenie zaleceń Komisji przed finalizacją planu krajowego.
- (6) Zalecenia Komisji dotyczące poziomu ambicji państw członkowskich w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych zostały opracowane według wzoru podanego w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/1999, opartego na obiektywnych kryteriach.
- (7) Jeśli chodzi o efektywność energetyczną, zalecenia Komisji opierają się na ocenie poziomu ambicji na szczeblu krajowym, przedstawionego w projekcie zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, w porównaniu ze zbiorowym poziomem wysiłków koniecznych do osiągnięcia celów Unii, uwzględniając, w stosownych przypadkach, informacje dotyczące szczególnych okoliczności krajowych. Ostateczne wkłady krajowe w dziedzinie efektywności energetycznej powinny odzwierciedlać potencjał oszczędności energii racjonalnych pod względem kosztów oraz powinny zostać wsparte solidną długoterminową strategią na rzecz renowacji budynków oraz środkami służącymi realizacji obowiązku oszczędności energii wynikającego z art. 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE⁽³⁾. Państwa członkowskie powinny również wykazać, że należycie uwzględniły zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”, wyjaśniając w szczególności, w jaki sposób efektywność energetyczna przyczyni się do racjonalnej pod względem kosztów realizacji krajowych celów w zakresie konkurencyjnej gospodarki niskoemisyjnej, bezpieczeństwa dostaw energii oraz rozwiązania problemu ubóstwa energetycznego.
- (8) Rozporządzenie w sprawie zarządzania wymaga od państw członkowskich przedstawienia ogólnego przeglądu inwestycji niezbędnych do osiągnięcia założeń, celów i wkładów określonych w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu, a także ogólnej oceny źródeł tych inwestycji. Krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu powinny zapewnić przejrzystość i przewidywalność polityk i środków krajowych w celu zagwarantowania pewności inwestycji.
- (9) Jednocześnie, w ramach cyklu europejskiego semestru na lata 2018–2019, Komisja położyła silny nacisk na potrzeby inwestycyjne państw członkowskich w zakresie energii i klimatu. Znalazło to odzwierciedlenie w sprawozdaniu krajowym na 2019 r. dotyczącym Belgii⁽⁴⁾ oraz w zaleceniu Komisji dotyczącym zalecenia Rady dla Belgii⁽⁵⁾ w ramach procesu europejskiego semestru. Komisja uwzględniła najnowsze ustalenia i zalecenia wynikające z europejskiego semestru w swojej ocenie projektów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu. Zalecenia Komisji uzupełniają najbardziej aktualne zalecenia dla poszczególnych państw wydawane w ramach europejskiego semestru. W swoich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu państwa członkowskie powinny również zapewnić uwzględnienie najnowszych zaleceń dla poszczególnych państw, wydanych w ramach europejskiego semestru.
- (10) Przepisy rozporządzenia w sprawie zarządzania zobowiązują ponadto wszystkie państwa członkowskie do należytego uwzględnienia wszelkich zaleceń Komisji dotyczących projektów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, które mają zostać przedłożone do dnia 31 grudnia 2019 r., a jeżeli dane państwo członkowskie nie uwzględni zalecenia lub jego istotnej części, powinno ono przedstawić swoje uzasadnienie i podać je do wiadomości publicznej.
- (11) W stosownych przypadkach państwa członkowskie powinny przekazywać – w swoich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu oraz ich aktualizacjach w późniejszych latach – te same dane, które przekazują do Eurostatu lub do Europejskiej Agencji Środowiska. Zastosowanie tego samego źródła oraz, w miarę dostępności, statystyk europejskich jest również niezbędne do obliczenia poziomu bazowego na potrzeby modelowania i prognoz. Zastosowanie statystyk europejskich umożliwi lepszą porównywalność danych i prognoz wykorzystywanych w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu.
- (12) Wszystkie elementy załącznika I do rozporządzenia (UE) 2018/1999 należy uwzględnić w ostatecznym zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu. W tym kontekście należy dokonać oceny makroekonomicznego wpływu planowanych polityk i środków oraz, w możliwym zakresie, ich wpływu na zdrowie, środowisko, zatrudnienie i kształcenie, umiejętności oraz społeczeństwo. Należy zapewnić udział społeczeństwa i innych zainteresowanych stron w przygotowywaniu ostatecznego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu. Te i inne elementy zostały szczegółowo opisane w towarzyszącym dokumencie roboczym służb Komisji⁽⁶⁾.

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD (2019) 1000 final.

⁽⁵⁾ COM (2019) 501 final z 5 czerwca 2019 r.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 211.

- (13) Belgia zgłosiła projekt krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, do którego dołączono projekt planu federalnego, cztery projekty planów regionalnych oraz szereg dodatkowych załączników. Chociaż możliwe jest załączenie dokumentów uzupełniających, to ostateczny krajowy plan w dziedzinie energii i klimatu musi zawierać wszystkie elementy wymagane na mocy rozporządzenia, w tym wszelkie informacje służące ocenie proponowanych poziomów ambicji oraz adekwatności planu pod kątem ich osiągnięcia, zwłaszcza w postaci kompleksowego przeglądu polityk i środków oraz towarzyszącej mu oceny skutków. Podjęcie znaczącego wysiłku i zapewnienie woli politycznej są niezbędne do ulepszenia zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, który z kolei stanowiłby bardziej użyteczne narzędzie ułatwienia współpracy między różnymi organami odpowiedzialnymi za realizację procesu transformacji energetycznej. Koniecznej jest zwrócenie szczególnej uwagi na kwestię zarządzania wzajemnymi powiązaniem między wymiarem obniżenia emisyjności i wymiarem efektywności energetycznej oraz innymi wymiarami, zwłaszcza poprzez przedstawienie bardziej konkretnych i wymiernych celów dotyczących bezpieczeństwa energetycznego, rynku wewnętrznego i badań naukowych, innowacji i konkurencyjności, wspierających osiągnięcie poziomu ambicji w odniesieniu do obniżenia emisyjności, odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej, a także poprzez lepsze wyjaśnienie, w jaki sposób uwzględniono zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”.
- (14) W kontekście ostatecznego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu korzystne byłoby przedstawienie kompleksowego przeglądu pod kątem konkurencyjności, nie tylko w odniesieniu do branż energochłonnych, lecz także dla sektora technologii niskoemisyjnych, zawierającego konkretną analizę pozycji na rynku światowym, uwypuklającego obszary siły konkurencyjnej i potencjalne wyzwania oraz wskazującej wymierne cele na przyszłość, a także polityki i środki służące ich osiągnięciu, z uwzględnieniem odpowiednich powiązań z polityką w zakresie przedsiębiorstw i przemysłu. Korzystna byłaby również dalsza integracja strategii politycznych na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, przy jednoczesnym podkreśleniu korzyści płynących z ograniczenia emisji gazów cieplarnianych
- (15) Zalecenia Komisji dla Belgii opierają się na ocenie opracowanego przez Belgię projektu zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, publikowanego wraz z niniejszym zaleceniem ⁽⁷⁾,

NINIEJSZYM ZALECA, ABY BELGIA PODJĘŁA NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA:

1. Uzupełnienie informacji na temat polityk i środków niezbędnych do osiągnięcia celu na rok 2030 zakładającego emisję gazów cieplarnianych na poziomie -35 % w porównaniu z rokiem 2005 w odniesieniu do sektorów nieobjętych unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji, w tym w sektorze budowlanym i transportowym, gdzie trzeba będzie dokonać największych redukcji, poprzez przedstawienie dodatkowych informacji na temat ich zakresu, harmonogramu realizacji i oczekiwanych skutków. Określenie planowanego wykorzystania elastyczności między sektorami podejmującymi wspólny wysiłek redukcyjny, rozliczonymi sektorami użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa oraz sektorami objętymi unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji.
2. Znaczące zwiększenie poziomu ambicji w perspektywie roku 2030 do co najmniej 25 % udziału energii ze źródeł odnawialnych jako wkładu Belgii w realizację unijnego celu na 2030 r., zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/1999. Uwzględnienie w ostatecznym zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu orientacyjnej trajektorii osiągania wszystkich punktów odniesienia wynikających z art. 4 lit. a) ppkt 2 rozporządzenia (UE) 2018/1999 zgodnie z tym udziałem, ze względu na konieczność zwiększenia wysiłków na rzecz wspólnego osiągnięcia przedmiotowego celu. Wskazanie szczegółowych i wymiernych polityk i środków, zgodnych z obowiązkami określonymi w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 ⁽⁸⁾, aby umożliwić terminowe i racjonalne pod względem kosztów osiągnięcie tego wkładu. Zagwarantowanie ponadto pełnej realizacji celu Belgii w zakresie energii ze źródeł odnawialnych na 2020 r., określonego w załączniku I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE ⁽⁹⁾, i zachowanie go jako poziomu bazowego od 2021 r., oraz wyjaśnienie, w jaki sposób Belgia zamierza osiągnąć i utrzymać ten poziom bazowy. Zwiększenie wysiłków w sektorze w sektorze ogrzewania i chłodzenia w celu osiągnięcia orientacyjnego celu zawartego art. 23 dyrektywy (UE) 2018/2001 oraz zintensyfikowanie wysiłków na rzecz zwiększenia i dywersyfikacji odnawialnych źródeł energii w sektorze transportu. Przedstawienie dodatkowych informacji na temat ram wspomagających prosumpcję energii ze źródeł odnawialnych i społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej, zgodnie z art. 21 i 22 dyrektywy (UE) 2018/2001, w tym uproszczenia procedur administracyjnych.
3. Zwiększenie ambicji w zakresie efektywności energetycznej poprzez ograniczenie zużycia energii końcowej, mając na uwadze potrzebę zwiększenia wysiłków na rzecz osiągnięcia unijnego celu w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r. Wsparcie tego wysiłku za pomocą polityk i środków, które przyniosą dodatkowe oszczędności energii do 2030 r. Podbudowanie proponowanych polityk i środków oceną skutków oraz bardziej szczegółowym zbiorem informacji na temat skali i harmonogramu realizacji w okresie 2021–2030.

⁽⁷⁾ SWD(2019) 211.

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

⁽⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 16).

4. Wskazanie środków wspierających realizację założeń dotyczących bezpieczeństwa energetycznego odnośnie do dywersyfikacji i zmniejszenia zależności energetycznej, w tym środków zapewniających elastyczność. Uwzględnienie kontekstu regionalnego i faktycznego potencjału połączeń wzajemnych i zdolności wytwórczych w państwach sąsiadujących przy dokonywaniu oceny wystarczalności zasobów w sektorze elektroenergetycznym.
5. Doprecyzowanie krajowych założeń i celów dotyczących finansowania badań naukowych, innowacji i konkurencyjności, w szczególności w związku z unią energetyczną, które mają być realizowane od chwili obecnej do 2030 r., tak aby można je było łatwo zmierzyć i dostosować pod kątem wsparcia realizacji celów w innych wymiarach zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu. Oparcie tych założeń na konkretnych i odpowiednich politykach i środkach, z uwzględnieniem tych, które mają zostać opracowane we współpracy z innymi państwami członkowskimi, takich jak europejski strategiczny plan w dziedzinie technologii energetycznych.
6. Zintensyfikowanie doskonałej już współpracy regionalnej w ramach pięciostronnego forum energetycznego głównie w oparciu o deklarację polityczną z dnia 4 marca 2019 r. w celu szczególnego uwzględnienia kwestii opracowania i monitorowania zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, zwłaszcza pod kątem aspektów istotnych dla współpracy transgranicznej.
7. Ulepszenie kwantyfikacji informacji o charakterze głównie jakościowym na temat potrzeb inwestycyjnych oraz uzupełnienie ich o kompleksową ocenę łącznych inwestycji niezbędnych do osiągnięcia założeń. Przedstawienie ogólnej oceny źródeł inwestycji, w tym odpowiedniego finansowania na poziomie krajowym, regionalnym i unijnym.
8. Przedstawienie wykazu wszystkich dotacji w dziedzinie energii, w tym w szczególności w zakresie paliw kopalnych, oraz podjętych działań, jak również planów stopniowego wycofywania tych dotacji.
9. Uzupełnienie analizy interakcji z polityką w zakresie jakości powietrza i emisji do powietrza, w tym z ilościowego punktu widzenia.
10. Lepsze uwzględnienie aspektów sprawiedliwej i uczciwej transformacji, w szczególności poprzez przedstawienie bardziej szczegółowych informacji na temat wpływu planowanych założeń, a także polityk i środków, na społeczeństwo, zatrudnienie i umiejętności, w tym w regionach wysokoemisyjnych i przemysłowych. Dalsze rozwinięcie podejścia do kwestii ubóstwa energetycznego, w tym poprzez przedstawienie dodatkowych informacji na temat istniejących i potencjalnych środków, planów dotyczących ubóstwa energetycznego i ich oczekiwanych skutków, przy jednoczesnym dokończeniu analizy zgodnie z wymogami rozporządzenia (UE) 2018/1999.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 czerwca 2019 r.

W imieniu Komisji

Miguel ARIAS CAÑETE

Członek Komisji